

több szempontú kereséséhez. Megtudható az is, hogy a műsort mikor, melyik csatornán sugározzák legközelebb.

További információ: www.google.com/video

/Advanced Technology Libraries, 34. köt. 3. sz. 2005. p. 9–10./

(Wéber Katalin)

Kombinált keresés az Amazon weboldalon

A <http://a9.com> oldalon a felhasználó saját igényei szerint állíthat össze keresőfelületet, ahol megjelenítheti az aktuális keresés eredményét és korábbi keresései történetét. Ezzel gyorsan össze lehet kapcsolni az egymással összefüggő előző és jelenlegi témákat. A saját igény szerint kialakított képernyőn a jobb egérgomb használatával váltani lehet a különböző tartalmak: weboldalak, könyvek oldalai, az interneten elérhető filmek, referenzanyagok között.

Az új típusú kereséshez a „Próbáld ki” (Try it) menüpont nyújt segítséget. Itt ki-ki hozzáadhat és elvehet keresési szempontokat, kialakíthatja saját keresőprofilját, amelyet igényei szerint változtathat a későbbiekben. Egy példa a keresésre: ha valaki a „rák” kifejezést keresi, majd a Wikipedia című elektronikus enciklopédiában a „leukémia” szóra kattint, akkor ez a két kifejezés összekapcsolódik, és az eredménylistában együtt jelennek meg.

/Information World Review, 212. sz. 2005. április, p. 29./

(Wéber Katalin)

Az AquaBrowser Library új keresési módszere

Az AquaBrowser Library forradalmasítja az információkeresést. A holland MediaLab Solutions által fejlesztett keresőfelület új megoldásokat kínál. A keresőkérdés beírása után a választ a képernyő közepén elhelyezkedő mezőben kapjuk meg. A bal oldalon, egy másik mezőben jelennek meg a keresőkérdéssel kapcsolatos szavak. Ezek a kifejezések orientálják a keresőt a kérdéssel kapcsolatos további információk felé, segítik a helyesírásban, információt nyújtanak a kérdés más nyelvre való fordításához. A megjelenő szavak valamelyikére

kattintva lehetőség nyílik a kérdés új megfogalmazására, esetleges tartalmi módosításra. A szavak különböző színnel jelennek meg, ezzel is irányítva a keresőt, de nem elvesztve a keresés eredeti vonalát.

A kép jobb oldalán van a finomítás helye. Itt választhat a felhasználó különböző kategóriák: szerző, nyelv, téma, dokumentumtípus stb. között.

Az ALA (Amerikai Könyvtáros Egyesület) számára ez év januárjában be is mutatták ezt az új keresési lehetőséget. Szingapúrban országosan bevezették a használatát. A holland nyilvános könyvtárak 40%-a használja. A www.medialab.nl címen található meg, a használatát pedig a <http://tlc.medialab.nl> címen lehet elsajátítani.

/Library High Tech News, 22. köt. 2. sz. 2005. p. 31./

(Wéber Katalin)

A Context a Justis.com adatbázisát frissíti

A Context független elektronikus kiadó frissíti Justis.com online jogi adatbázisát. A termék új változata a felhasználók számára bevezet egy „nézd és vizsgáld meg” funkciót, valamint egy fejlettebb keresési módszert. A keresőgombokat megnagyobbították és egyszerűsítették, más jellemzőket, így a kereszthivatkozásokat és a dokumentumsávokat láthatóbbá tették. A JustCite gomb egy JustCite képernyőre visz, ahol meg lehet tekinteni az aktuális eseteket, így a témát, a párhuzamos hivatkozásokat, valamint a megelőző és a rá következő eseteket. A felhasználók számára kívánságlistát fejlesztettek ki, és véghez vittek néhány változtatást, de azokat gondosan be kellett építeni a rendszerbe. További változások lesznek a termék háttér-technológiájában, és újfajta keresési módszereket vezetnek be.

/Information World Review, 212. sz. 2005. április, p. 4./

(Jáki Éva)

Indul a patientINFORM egészség-tájékoztató honlap

Húsz kiadó és néhány önkéntes egészségügyi szervezet 2005 tavaszán patientINFORM néven

ingyenes online szolgáltatást indít (www.patientinform.org) azzal a céllal, hogy a kutatási eredményeket közvetlenül a felhasználókhöz tudják eljuttatni. Az önkéntes egészségügyi szervezetek, tudományos és orvosi kiadók, orvostudományi társaságok és információszakemberek együttműködésével létrejövő szolgáltatás a betegeknek és gondozóiknak bizonyos betegségek gyógyítása terén végzett kutatásokról nyújt naprakész tájékoztatást. Az egészségügyi szervezetek vállalták azt a feladatot, hogy az információkat a betegek számára összegyűjtik, és a megfelelő csatolókkal ellátva hozzáférhetővé teszik. Induláskor a *patient-INFORM* a rákkal, a cukorbetegséggel, a szív- és keringési zavarokkal foglalkozik.

Ha valaki a kísérleti projekt időszakában ellátogat egy önkéntes egészségügyi szervezet honlapjára, és ott általános kérdést tesz fel, közvetlenül a témához kapcsolódó forrásokhoz, majd a kutatásokról szóló cikkek teljes szövegéhez jut el. Az egészségügyi gondozásban részt vevő szakemberek pedig megkapják a kiválasztott szakfolyóiratok cikkeiket, ahogy azok megjelentek. A projektben szerepet vállaló szervezetek fokozott lehetőséget kapnak a biológiai-orvostudományi szakfolyóiratok eléréséhez.

Az Országos Egészségügyi Intézet (National Institute of Health, USA) képviselői különbözőképpen reagáltak az új kezdeményezésre: a szabad hozzáférés támogatói örömmel üdvözölték a lehetőséget, míg mások aggályait fejezték ki a publikációk elérhetősége és a szerzői jogi problémák miatt.

/Advanced Technology Libraries, 34. köt. 1. sz. 2005. p. 5., 9–10./

(Wéber Katalin)

Bővült a CrossRef Search projektben részt vevők köre

A Google és a CrossRef közös projektje (TMT, 2004. 7. sz. p. 321–322.) 2004. januárban indult 9 kiadó részvételével. Számuk 2004 végére 29-re nőtt, ezzel a projekt keretében több mint 3,4 millió tudományos folyóiratcikk vált elérhetővé. Eközben a CrossRef önkéntes társulás tagjainak száma 290-ről 650-re nőtt.

A CrossRef Search ingyenes keresését tesz lehetővé a projektben részt vevő kiadók weblapjain,

mind a kurrens folyóiratok állományában, mind a visszamenőleges gyűjteményekben. A Google-indexben végzett keresés találatait szűkítik a résztvevők kiadványaira, és az ugrópontok is csak ezekre mutatnak. A projekt eredményeit a 2004. év tapasztalatai alapján fogják értékelni, beleértve annak vizsgálatát is, hogy a digitális azonosítót (DOI) hogy lehet felhasználni a tartalom indexelésének javítására, és a találatoktól a kiadói oldalon elérhető teljes szövegekhez vivő csatolók állandósítására.

/Advanced Technology Libraries, 33. köt. 11. sz. 2004. p. 7–8./

(Jáki Éva)

Üzemszerűvé vált az OCLC Nyitott WorldCat projektje

Az OCLC 2004 végén hivatalosan bejelentette, hogy nagy sikerrel zárult a WorldCat projekt kísérleti szakasza (l. TMT, 2004. 7. sz. p. 321.), és a rendszer 2005 elejétől üzemszerűen működik. A program azoknak az OCLC-tagoknak előnyös, akik állományadataikat beadták a rendszerbe, és a szolgáltatásra a FirstSearchön keresztül fizetnek elő. A Google, a Yahoo!Search és egyéb keresőrendszerek használói, valamint a programban részt vevő kiadók weboldalaira látogatók számára láthatóvá válnak a könyvtári állományok: a találatoknál a könyv címe előtt megjelenik a „Find in a Library” (keresd egy könyvtárban), a keresett könyv borítójának képével illusztrált képernyő, amelyen meg kell adni az olvasó irányítószámát (vagy nem USA-beli olvasó esetén az ország nevét), és a következő képernyő azokhoz a könyvtárakhoz visz el, amelyeknél a keresett mű megtalálható.

Az OCLC még 2004 novemberében hírül adta, hogy a Yahoo!Search keresőmotor könnyebb használatához kísérleti projektet indítanak a Yahoo! Toolbar közös ikonsor alkalmazására. Ha az olvasó ennek a sornak a keresőkockájába írja be a keresett mű adatait, következő lépésként vagy a WorldCat logójára kattinthat, vagy a gördülő menüből kiválaszthatja a „libraries” (könyvtárak) lehetőséget.

Az Open WorldCat program keretében az állományadatok feltöltését 2005. júniusra tervezték, az induló időszakban még nem lesz szükség a WorldCat-előfizetésre. Azok a könyvtárak, amelyek